

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 125/2023
23.02.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Биљане Синановић председника већа, Светлане Томић Јокић, Дубравке Дамјановић, Бате Цветковића и Татјане Вуковић, чланова већа, са саветником Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном поступку окривљених АА и ББ, због кривичног дела незаконит лов у саизвршилаштву из члана 276. став 4. у вези члана 33. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљених АА и ББ, адвоката Марка Томовића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Горњем Милановцу К 5/22 од 28.10.2022. године и Вишег суда у Чачку Кж1 207/22 од 22.12.2022. године, у седници већа одржаној дана 23.02.2023. године, већином гласова донео је

ПРЕСУДУ

ДЕЛИМИЧНО СЕ УСВАЈА, као основан, захтев за заштиту законитости браниоца окривљених АА и ББ, адвоката Марка Томовића и **УТВРЂУЈЕ** да је правноснажним пресудама Основног суда у Горњем Милановцу К 5/22 од 28.10.2022. године и Вишег суда у Чачку Кж1 207/22 од 22.12.2022. године, у погледу одлуке о кривичној санкцији, учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) у вези члана 453. ЗКП, док се поднети захтев за заштиту законитости у преосталом делу, у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, **ОДБИЈА** као неоснован.

Образложење

Пресудом Основног суда у Горњем Милановцу К 5/22 од 28.10.2022. године окривљени АА и ББ оглашени су кривим због кривичног дела незаконит лов у саизвршилаштву из члана 276. став 4. у вези члана 33. Кривичног законика па су им изречене условне осуде којим су им утврђене казне затвора у трајању од по 3 (три) месеца које се неће извршити уколико окривљени за време проверавања у трајању од 1 (једне) године по правноснажности пресуде, не изврше ново кривично дело.

Истом пресудом окривљени су обавезани да на име судског паушала плате износ од по 20.000,00 динара, а на име осталих трошкова кривичног поступка солидарно износ од 1.362,00 динара, као и да солидарно оштећеном Ловачком удружењу „Војвода Милан Обреновић“ на име трошкова кривичног поступка исплате износ од 87.850,00 динара, све

у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде под претњом принудног извршења, док је оштећено Ловачко удружење ради остваривања имовинскоправног захтева упућено на парницу.

Истом пресудом, сходно одредби члана 276. став 5. Кривичног законика, према окривљеном ББ изречена је мера безбедности одузимања ловачке пушке двоцевке, ближе означене у изреци пресуде, док је према обојици окривљених изречена мера безбедности одузимања уловљене дивљачи – срне.

Пресудом Вишег суда у Чачку Кж1 207/22 од 22.12.2022. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљених АА и ББ и првостепена пресуда је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљених АА и ББ, адвокат Марко Томовић због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) и 10) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев и укине побијане пресуде и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање или да исте преиначи и окривљене на основу члана 423. тачка 2) ЗКП, ослободи од оптужбе.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, па је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљених, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљених АА и ББ, је делимично основан.

По налажењу Врховног касационог суда основано бранилац окривљених АА и ББ у поднетом захтеву указује да је доношењем побијаних правноснажних пресуда у делу који се односи на кривичну санкцију, на штету ових окривљених учињена битна повреда одредба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП и повређено начело забране преиначења на горе (*reformatio in peius*) прописано одредбом члана 453. ЗКП, на тај начин што је правноснажном првостепеном пресудом, која је у свему потврђена од стране другостепеног суда, према окривљенима изречена мера безбедности одузимања предмета кривичног дела, иако првостепеном пресудом донетом у ранијем поступку, која је укинута по жалби браниоца и на коју пресуду тужилац није ни изјавио жалбу, према окривљенима није изречена таква мера.

Одредбом члана 453. ЗКП, прописано је да, ако је изјављена жалба само у корист окривљеног, пресуда се не сме изменити на његову штету у погледу правне квалификације кривичног дела и кривичне санкције.

Према одредби члана 4. став 1. Кривичног законика, кривичне санкције су: казне, мере упозорења, мере безбедности и васпитне мере.

Одредбом члана 535. став 1. ЗКП прописано је да предмети чије одузимање је по кривичном закону неопходно ради заштите интереса опште безбедности или разлога морала, одузеће се и кад се кривични поступак не заврши пресудом којом се оптужени оглашава кривим или решењем о изрицању мере безбедности обавезног психијатријског лечења. Ставом 2. истог члана прописано је да решење о одузимању предмета из става 1. овог члана доноси суд који је надлежан за суђење у првом степену.

У конкретном случају, окривљени АА и ББ су пресудом Основног суда у Горњем Милановцу К 3/20 од 22.10.2021. године, донетом у ранијем поступку, оглашени кривим због кривичног дела незаконит лов у саизвршилаштву из члана 276. став 4. у вези члана 33. Кривичног законика и изречене су им условне осуде којим су им утврђене казне затвора у трајању од по 3 (три) месеца које се неће извршити уколико окривљени за време проверавања у трајању од 1 (једне) године по правноснажности пресуде, не изврше ново кривично дело.

Против ове пресуде жалбу је изјавио само бранилац окривљених, поводом које жалбе, а по службеној дужности је Виши суд у Чачку решењем Кж1 222/21 од 11.01.2022. године, првостепену пресуду укинуо и предмет вратио првостепеном суду на поновно суђење.

У оваквој процесној ситуацији, а у смислу цитиране законске одредбе члана 453. ЗКП, првостепени суд, на новом главном претресу, био је дужан да пази да пресуду у материјално-правном погледу не измени на штету окривљених, како у погледу правне квалификације дела, тако и у делу о изреченој кривичној санкцији, јер ће пресуду донети након укидања првостепене пресуде по жалби изјављеној у корист окривљених.

Међутим, Основни суд у Горњем Милановцу је пресудом К 5/22 од 28.10.2022. године, у поступку након укидања раније пресуде, окривљене АА и ББ огласио кривима због кривичног дела незаконит лов у саизвршилаштву из члана 276. став 4. у вези члана 33. Кривичног законика и изрекао им условне осуде којима су им утврђене казне затвора у трајању од по 3 (три) месеца које се неће извршити уколико окривљени за време проверавања у трајању од 1 (једне) године по правноснажности пресуде, не изврше ново кривично дело, а затим је, сходно одредби члана 276. став 5. Кривичног законика, према окривљеном ББ изрекао меру безбедности одузимања ловачке пушке двоцевке, а према обојици окривљених и меру безбедности одузимања уловљене дивљачи – срне.

По налажењу Врховног касационог суда, у складу са одредбом члана 535. став 1. ЗКП, првостепени суд је у поновљеном поступку правилно нашао да се, у конкретном случају, ради о ситуацији у којој предмети – уловљена дивљач и средство за лов (ловачка пушка двоцевка), морају бити трајно одузети ради заштите интереса опште безбедности, која подразумева безбедност људи (њиховог живота, тела, односно здравља) и имовине, при чему је њихово обавезно одузимање прописано одредбом члана 276. став 5. ЗКП.

Међутим, имајући у виду да првостепеном пресудом донетом у ранијем поступку, окривљенима нису изречене мере безбедности одузимања предмета - ловачке пушке двоцевке и уловљене дивљачи – срне, то првостепени суд у поновљеном поступку није био овлашћен да окривљенима изрекне предметне мере безбедности, па је тај суд, у делу одлуке о кривичној санкцији у погледу изрицања наведених мера безбедности, повредио принцип забране *reformatio in peius*, прописан одредбом члана 453. ЗКП, а тиме и донео пресуду уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП, на шта се основано у захтеву за заштиту законитости указује.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је поднети захтев браниоца окривљених усвојио као основан у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка 438. став 1. тачка 10) ЗКП, али је, обзиром да се ради о предметима чије је одузимање по закону обавезно, и испуњени су услови за одузимање предмета предвиђени одредбом члана 535. став 1. ЗКП, само утврдио постојање наведене повреде закона, не дирајући у правноснажност пресуда.

Наводима поднетог захтева браниоца окривљених АА и ББ, адвоката Марка Томовића, надаље се указује да је првостепени суд у поновљеном поступку прекорачио оптужбу и изменио чињенично стање на штету окривљених, уношењем у изреку пресуде неповољнијих чињеница по окривљене, које нису садржане у измењеном оптужном акту, и то наводећи да је одстрел дивљачи извршен из возила „Опел ...“ регистарских ознака ..., власништво супруге окривљеног ББ, на који начин је увећана криминална активност окривљених. Ови наводи браниоца представљају указивање на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП.

Стоји чињеница да је првостепени суд изменио чињенични опис диспозитива оптужног акта, на начин како то у захтеву указује бранилац окривљеног. Међутим, по налажењу овог суда, на тај начин, суд није повредио идентитет оптужбе и пресуде на штету окривљених, већ је овом изменом суд само ускладио чињенични опис кривичног дела са чињеничним стањем утврђеним на главном претресу, док је чињенични опис из изреке првостепене пресуде остао у границама чињеничног описа из оптужног акта (па самим тим и раније првостепене пресуде) односно у границама оних чињеница и околности на којима се оптужба заснива, а из којих произилазе сва битна обележја кривичног дела незаконит лов у саизвршилаштву из члана 276. став 4. у вези члана 33. Кривичног законика, за које су окривљени АА и ББ оптужени и правноснажно оглашени кривим.

При томе, бранилац окривљених је ове наводе већ истицао у жалби изјављеној против првостепене пресуде, а другостепени суд је нашао да су ти жалбени наводи неосновани и на трећој страни пресуде Кж1 207/22 од 22.12.2022. године, у трећем ставу, изнео јасне и довољне разлоге, за свој закључак да првостепеном пресудом није прекорачена оптужба, које у свему као правилне прихвата Врховни касациони суд и на исте упућује, сходно одредби члана 491. став 2. ЗКП, због чега су оцењени као неосновани наводи захтева браниоца окривљених, којима се указује на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је, на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 3) ЗКП и члана 493. ЗКП, у делу који се односи на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП усвојио као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљених, налазећи да је побијаним правноснажним пресудама Основног суда у Горњем Милановцу К 5/22 од 28.10.2021. године и Вишег суда у Чачку Кж1 207/22 од 22.12.2022. године, учињена повреда закона из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП у вези члана 453. ЗКП, на штету окривљених, при томе не дирајући у правноснажност наведених пресуда, док је, у односу битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, поднети захтев браниоца окривљених одбијен као неоснован, на основу члана 491. став 1. и 2. ЗКП.

Записничар-саветник
Андреа Јаковљевић,с.р.

Председник већа-судија
Биљана Синановић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић